

Het door de Franse Gemeenschapscommissie ingericht onthaaltraject voor nieuwkomers – tenuitvoerlegging en financiering

Het Rekenhof heeft een audit uitgevoerd van het door de Franse Gemeenschapscommissie ingericht onthaaltraject voor vreemdelingen. Die regeling wil de integratie van nieuwkomers die in het Brussels Gewest wonen, vergemakkelijken. Ze combineert onder meer individuele begeleiding, informatie over het burgerschap en taalopleidingen. In de loop van 2019 stapten nagenoeg 2.300 nieuwe begunstigen in het traject terwijl er iets meer dan 500 het traject volledig hebben afgelegd. Sedert 1 juni 2022 zijn nieuwkomers verplicht het onthaaltraject te volgen, behoudens reglementair bepaalde vrijstelling.

Het Rekenhof onderzocht de tenuitvoerlegging van het onthaaltraject alsook de financiering ervan.

Operationeel beheer en administratieve controle

Het stelde vast dat het operationele beheer van het onthaaltraject globaal gezien doeltreffend is. Het specifiek voor de regeling bestemde IT-systeem zorgt voor een omkaderde opvolging van de begunstigen en maakt het mogelijk verslag uit te brengen over de werkelijk gerealiseerde activiteiten en over de afdekking van het dienstenaanbod. Uit de in dat verband vergaarde gegevens blijkt dat het huidige aanbod tekorten van verzadiging vertoont zowel wat de onthaalkantoren als wat de taaloperatoren betreft.

De administratieve controle op de toekenning van de subsidies en de erkenning evenals op de overeenkomsten gebeurt op bevredigende wijze, overeenkomstig de regelgeving.

Betrouwbaarheid van de gegevens en van de indicatoren

Op strategisch niveau wordt de regeling niettemin onvoldoende aangestuurd doordat duidelijk geobjectiveerde beleidslijnen en daarmee overeenstemmende indicatoren ontbreken.

Het informatiesysteem kampt overigens met tekortkomingen die een rem zetten op elke poging tot evaluatie van de regeling vanuit het oogpunt van de efficiëntie, de resultaten, de impact of de kwaliteit.

Het Rekenhof kan zich onder meer niet uitspreken over de kwaliteit van de verstrekte prestaties omdat dat aspect onvoldoende wordt onderzocht door de Franse Gemeenschapscommissie.

Er wordt overigens op globaal en geaggregeerd niveau geen verslag uitgebracht over de vooruitgang op taalvlak van de begunstigden die aan het onthaaltraject hebben deelgenomen.

Met betrekking tot de performantie van de regeling maken de verzamelde gegevens gewag van redelijk beperkte effecten op de evolutie van de sociale en professionele situatie van de begunstigden. De maatschappelijke meerwaarde van het onthaaltraject wordt globaal slechts weinig op objectieve basis onderzocht.

Inwerkingtreding van het verplichte traject

Het Rekenhof onderstreept dat er bij de inwerkingtreding van het verplichte traject veel vragen zijn over de toekomstige tenuitvoerlegging van de regeling. Naast de onzekerheid in samenhang met de stijging van het aantal begunstigden, zullen zowel op budgettair vlak als in operationele en strategische termen risico's onder controle moeten worden gehouden. Men is onder meer niet zeker dat met de toegekende begrotingskredieten alle begunstigden die daartoe verplicht zijn, kunnen worden bediend.

Aanbevelingen

Het Rekenhof heeft aanbevelingen geformuleerd als antwoord op die voornaamste vaststellingen. Ze beogen onder andere de versterking van de gegevens en de definitie van beleidslijnen die noodzakelijk zijn voor de aansturing van de regeling.

Antwoord van de minister belast met Gezondheid en Sociale Actie

Tijdens de tegensprekelijke fase heeft de minister belast met Gezondheid en Sociale Actie laten weten dat het verslag hem interessante aanbevelingen lijkt te formuleren waarmee rekening moet worden gehouden bij het werk in uitvoering betreffende de goedkeuring van de nieuwe regeling. Naast de technische opmerkingen van zijn administratie heeft hij geen andere commentaar geformuleerd.